

Warszawa, 15 lipca 2022 r.

## RAPORT: RYNEK PRACY I PRAWO PRACY



**ZBIGNIEW W. ŻUREK**

**minister pracy Gospodarczego Gabinetu Cieni BCC**

*Sekretarz Prezydium Rady Dialogu Społecznego, przewodniczący Zespołu ds. rozwoju dialogu społecznego, członek Zespołu prawa pracy; zastępca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP, przewodniczący Zespołu ds. Prawno-Organizacyjnych. Od 1990 r. zajmuje się działalnością ekspercką i konsultingową, Mediator, wpisany na listę mediatorów przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej. Wiceprezes, członek i założyciel BCC, sekretarz generalny Związku Pracodawców BCC. Ekspert BCC ds. prawa pracy.*

☎ 690 485 442 ✉ [zbigniew.zurek@bcc.org.pl](mailto:zbigniew.zurek@bcc.org.pl)

### REKOMENDACJE DLA RZĄDU

1. **Prowadzonej przez rząd polityki w zakresie rynku pracy oraz prawa pracy nie można ocenić pozytywnie.**

Analiza ostatnich działań Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (na podstawie informacji zawartych na stronie ministerstwa w zakładce aktualności) prowadzi do wniosku, że działania te skupione są przede wszystkim na **wdrażaniu kolejnych kosztownych programów socjalnych**, na **nadmiernym regulowaniu i usztywnianiu zasad wykonywania pracy**, **mnożeniu niepotrzebnych podmiotów** za publiczne środki, jak również **przerzucaniu kosztów prowadzonej polityki na przedsiębiorców**, a ponadto na **prowadzeniu działań marketingowych (ukierunkowanych na uzyskanie poparcia wybranej grupy wyborców)** bardziej przystających do sposobu funkcjonowania korporacji, niż organów administracji publicznej.

2. **Kosztowne, nieefektywne programy socjalne**

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej informuje, iż podejmuje kolejne działania mające na celu „odciążenie domowych budżetów”. W tym zakresie w zakładce aktualności znajdują się informacje odnośnie wdrażania takich programów, jak m.in.: „dobry start dla każdego ucznia”, „rodzinny kapitał opiekuńczy”, czy też „dofinansowanie pobytu dzieci w żłobkach”. Z informacji ministerstwa wynika jednak, iż **przedmiotowe programy są niezwykle kosztowne**. Łączna kwota wsparcia w latach 2018-2022 wyniesie ok. 6,65 mld zł, w przypadku programu dobry start, natomiast przeszło 1,83 mld zł to środki przeznaczone na program rodzinnego kapitału opiekuńczego. Tymczasem, gdyby rządowi rzeczywiście zależało na „domowych budżetach” rodzin, to jego polityka powinna koncentrować się m.in.

na takich kwestiach, jak wysokość obciążeń publicznoprawnych, koszty pracy, czy też poziom inflacji. Zamiast tego rząd wydatkuje ogromne kwoty, na cele które nie przełożą się w naszej ocenie w żaden realny sposób na poziom życia rodzin. Dla przykładu program „dobry start dla każdego ucznia” to kwota 300 zł jednorazowego wsparcia na wyprawkę szkolną dla każdego uczącego się dziecka, która w rzeczywistości nie może spowodować żadnego realnego odciążenia domowych budżetów (a jak wskazałem generuje olbrzymie koszty - samej pomocy, jak i obsługi danego programu).

### 3. **Nadmierne regulowanie zasad wykonywania pracy**

Jak wynika z kolejnej informacji ministerstwa „Praca zdalna doskonale sprawdziła się podczas pandemii. Teraz **czas na jej uregulowanie prawne**. Sejm pracuje nad wprowadzeniem je do kodeksu pracy. (...) „Pracodawca będzie zobowiązany do zapewnienia pracownikowi zdalnemu materiałów i narzędzi pracy, w tym urządzeń technicznych do jej wykonywania. **Zostanie też zobowiązany do pokrycia kosztów bezpośrednio związanych z wykonywaniem pracy zdalnej**, jeśli taki obowiązek zostanie określony w porozumieniu lub regulaminie. Będzie miał również prawo do kontroli trzeźwości pracownika.” Tymczasem praca zdalna dlatego tak doskonale się sprawdziła, **ponieważ o potrzebie i sposobie jej zastosowania zdecydowali sami pracodawcy i pracownicy**, którzy sami najlepiej wiedzieli, w jaki sposób powinna ona funkcjonować w zależności od danego zakładu pracy. Z całą pewnością - jak miało to miejsce już w wielu przypadkach - gdy zostanie to sztywno uregulowane i obarczone szeregiem zbędnych obowiązków generujących dla pracodawcy niepotrzebne koszty, rozwiązanie to przestanie być już tak opłacalne.

Nie wszystkie kwestie należy zawsze ściśle regulować - przeciwnie jeżeli coś funkcjonowało prawidłowo bez takiej regulacji oznacza to, że to właśnie ta elastyczność sposobu wykonywania pracy stanowiła zaletę takiego rozwiązania. W tym zakresie szczególną uwagę zwrócić należyna następującą propozycję ministerstwa: „W projekcie zaproponowano, by taka forma pracy przysługiwała **bez możliwości odmowy** m.in. rodzicom, którzy wychowują dziecko do 4. roku życia, rodzicom i opiekunom, którzy opiekują się osobą z niepełnosprawnością w rodzinie i kobietom w ciąży.” To nie jest dobry pomysł. Takie założenie jest nie do przyjęcia dla obu stron umowy o pracę. Nikt nie powinien móc zmuszać, ani pracodawcy, ani pracownika do stosowania rozwiązania, które w danym konkretnym wypadku może być całkowicie oderwane od realnych potrzeb.

### 4. **Mnożenie niepotrzebnych podmiotów.**

Zgodnie z aktualną informacją ze strony ministerstwa: „Prezydent **powołał Radę** do spraw Rodziny, Edukacji i Wychowania **w ramach Narodowej Rady Rozwoju**.” W tej sytuacji utworzono kolejne ciało o nieokreślonych i rozmytych kompetencjach - kolejną „radę” w ramach innej „rady”, która, należy się obawiać, że nie przysłuży się ani rozwojowi, ani rodzinie, a powodować będzie kolejne nierozsądne wydatkowanie środków publicznych.

### 5. **Przerzucanie kosztów prowadzonej polityki na przedsiębiorców**



Jak wskazuje się na stronie ministerstwa: „ustawowe płace minimalne powinny gwarantować każdemu pracownikowi godne zarobki, zapewniające odpowiednią jakość życia. **Kluczowym jest ustanowienie minimalnego wynagrodzenia w 2023 roku na adekwatnym poziomie, który umożliwi również kontynuowanie wysiłków państwa zmierzających do zmniejszenia inflacji**. Zwiększenie minimalnego wynagrodzenia i zmiany podatkowe, przede wszystkim obniżka podatku PIT z 17 proc. do 12 proc., pozwolą osobom najmniej zarabiającym utrzymać siłę nabywczą swoich dochodów przy obserwowanym wzroście cen. Kwestia płacy minimalnej jest tylko jednym z wielu przykładów sytuacji, kiedy **państwo realizuje swoją politykę w zakresie jednych grup społecznych kosztem innych grup**

**społecznych.** Generalnie nie jesteśmy zwolennikami ogólnego regulowania kwestii płacy, która powinna stanowić przedmiot dowolnej umowy stron.

#### 6. **Działania propagandowe**

Ponadto analiza działań ministerstwa może prowadzić do wniosku, iż większość tych działań nastawionych jest przede wszystkim na pozyskiwanie głosów określonych grup wyborców. Szczególnie zwraca w tym zakresie uwagę sposób przedstawiania określonych programów ministerstwa, jak np. „14 emerytura”, w zakresie których odnosi się wrażenie, iż tworzone są one na zasadzie produktów przedsiębiorców, mających na celu uzyskanie określonego wyniku sprzedażowego (zwiększenie liczby wyborców, jak zwiększenie poziomu sprzedaży w przedsiębiorstwie), niż działania, które powinno podejmować państwo i organy administracji publicznej.

#### Kontakt dla mediów:

Mirosław Kasprzak  
Rzecznik BCC  
 608 529 504  
 miroslaw.kasprzak@bcc.pl

---

*Gospodarczy Gabinet Cieni Business Centre Club to think tank powołany w kwietniu 2012 r., aby wspierać działania prorozwojowe władz publicznych, monitorować prace resortów kluczowych dla przedsiębiorczości, rekomendować zmiany sprzyjające rozwojowi kraju, wzrostowi gospodarczemu i konkurencyjności polskich firm. W skład GGC BCC wchodzi wybitni ekonomiści, z których wielu piastowało w przeszłości funkcje publiczne [lista poniżej]. Więcej informacji: <http://www.bcc.org.pl/Gospodarczy-Gabinet-Cieni.4241.0.html>*